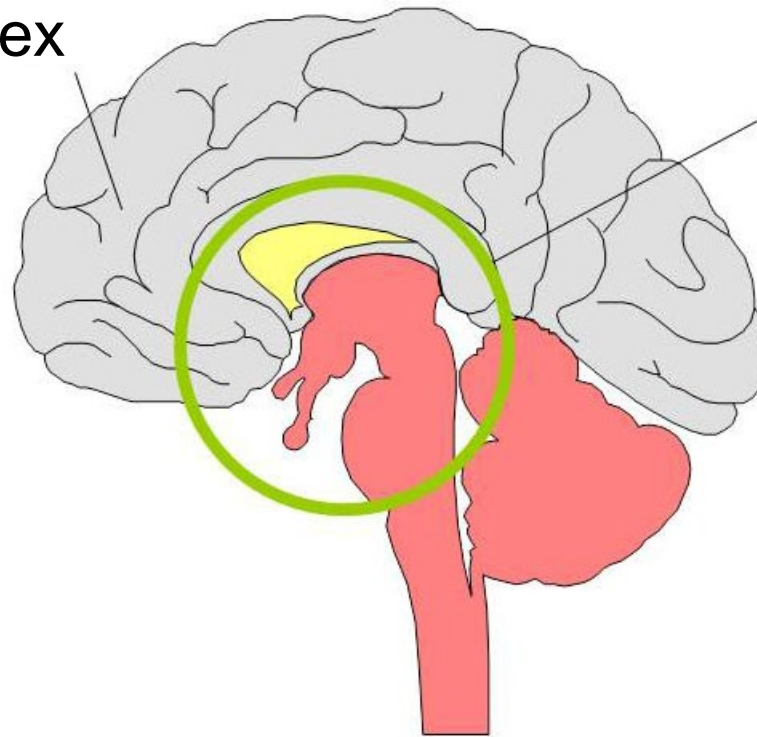

Sayko-Edukasyon para sa mga Pasiyente at sa Miyembro ng Pamilya

Sesyon 1: Triggers/Mga Tukso at Cravings/Giyang (1)

Mga Pagbabago sa Utak

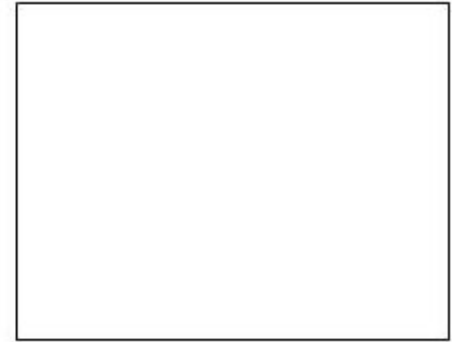
Prefrontal Cortex

Limbic System

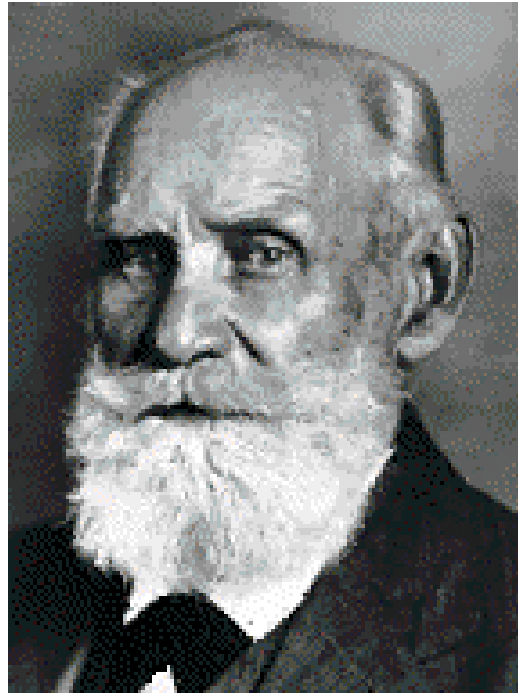
Ang mekanismo ng pagkalulong ay isang biyolohikal na kaganapan.

Kasanayan (*Conditioning – training or learning procedure ng utak*)

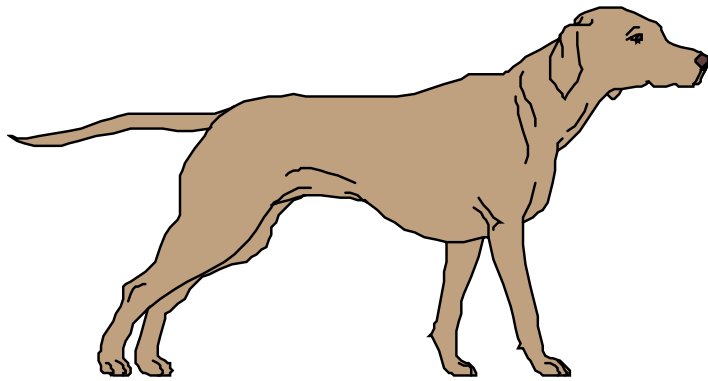

Tanong:

- *Magbigay ng halimbawa kung paano nako-kondisyon or natuturuan ang utak (conditioning).*

I.P. Pavlov (1849–1936)

Ang Aso ni Pavlov

Mga Tanong:

- *Ano ang “pagkalulong”? Paano mo ito ilalarawan o ipapaliwanag?*
- *Ang “pagkalulong” ba ay isang sakit?*
- *Ano ang mga pag-uugali na kaakibat ng pagkalulong sa droga?*

Kahulugan ng Pagkalulong

- Isang pangunahin, pangmatagalan, *neuro-biyolohikal* na sakit na may *genetic*, sikososyal (*psychosocial*), at pangkapaligirang (environmental) na kadahilanan sa pagbuo at pagpapakita ng mga sintomas. Ito ay hindi lamang sintomas ng isa pang sakit/karamdaman o “disorder”, bagkus, ito mismo ay isang sakit o karamdaman
- Ang pagkalulong ay maoobserbahan sa sumusunod na mga pag-uugali: - kawalan ng abilidad na kontrolin ang paggamit ng droga, hindi mapigilang paggamit, patuloy na paggamit sa kabila ng mga pinsalang dulot nito, at matinding pagnanais na gumamit o “cravings”/giyang.

Graham, A.W.; Schultz, T.K.; Mayo-Smith, M.F.; Ries, R.K.; and Wilford, B.B. eds. *Principles of Addiction Medicine*, Third Edition. Chevy Chase, MD: American Society of Addiction Medicine, Inc., 2003.

Addictive Process/Proseso ng Pagkalulong

1. “Introductory”/Panimulang bahagi
2. “Maintenance”/Pagpapanatili na bahagi
3. “Disenchantment”/Pagkabagot na bahagi
4. “Disaster”/Pagkabigo na bahagi

Tanong:

- *Ano ang mga positibo at negatibong dulot ng paggamit ng Shabu?*
  - *Nang nagsisimula kang gumamit?*
  - *Pagkaraan ng matagal at patuloy na paggamit?*
- *Bigyang diin o mag-focus sa mga pagkakaiba nung nagsisimula na gumamit at pagkatapos ng matagal at patuloy na paggamit.*

Proseso ng Pagkalulong – *Panimulang Bahagi*

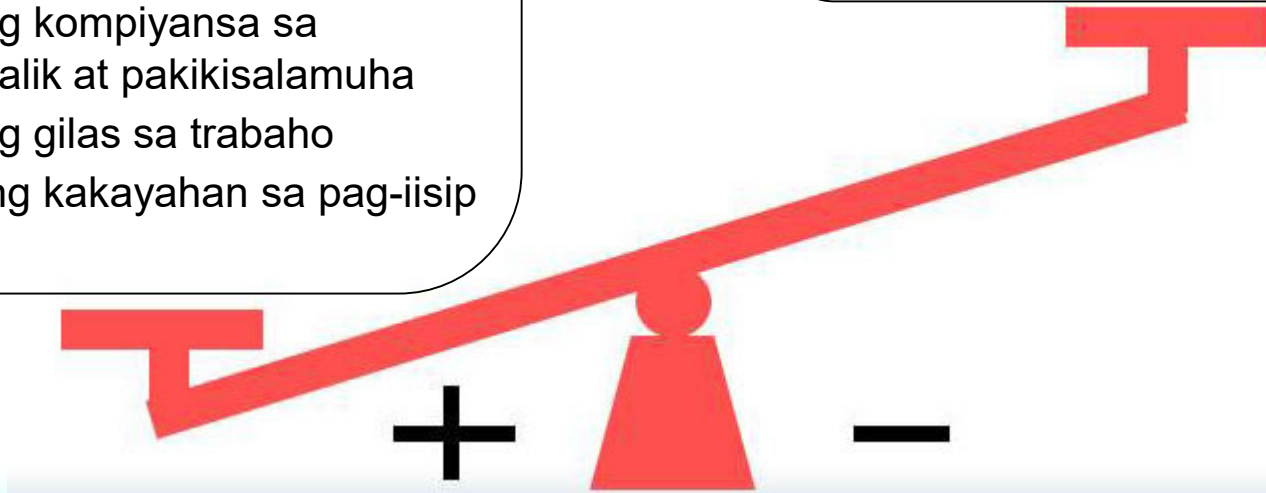
Mga Positibo at Negatibong Epekto ng Paggamit ng Shabu

Mga Positibo

- Kaghinhawahan mula sa
  - Pagkalumbay
  - Pagkabalisa
  - Kalungkutan
  - Hindi pagkakatulog o insomnya
- Labis na kaligayahan o kaluguran
- Pagiging “high”
- Labis na sigla
- Pagtaas ng kompiyansa sa pakikipagtalik at pakikisalamuha
- Pagtaas ng gilás sa trabaho
- Pagtalas ng kakayahan sa pag-iisip

Mga Negatibo

- Paglabag sa batas
- Magastos
- Maaring maging sanhi ng pagliban sa trabaho

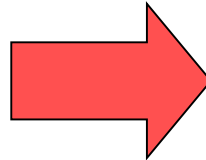

Proseso ng Pagkalulong – *Panimulang Bahagi*

Proseso ng Pagkasanay (Conditioning) sa pagkalulong

Mga Tukso/Triggers

- Mga tao, lugar
- Mga kasiyahan
- Mga espesyal na okasyon
- Iba pang kaganapan

Mga Tugon

- Kasiyahan sa pakiramdam dulot ng Shabu
- Gumagamit ngunit hindi madalas

Lakas ng Nakondisyon na Koneksyon: Banayad

Proseso ng Pagkalulong – *Panimulang Bahagi*

Pagbuo o pag-develop ng Masidhi at palagiang Pag-iisip na Gumamit

Proseso ng Pagkalulong – *Panimulang Bahagi*

Pag-develop ng Pagtugon sa “Cravings” o Giyang

Pagpasok/pagpunta sa isang lugar o pwesto

Paggamit ng Shabu

Mga Epekto ng Shabu

- ↑ Pulso
- ↑ Paghinga
- ↑ *Adrenalin*
- ↑ Sigla
- ↑ “Tama” ng Shabu

Proseso ng Pagkalulong – “Maintenance”/Pagpapanatili na Bahagi

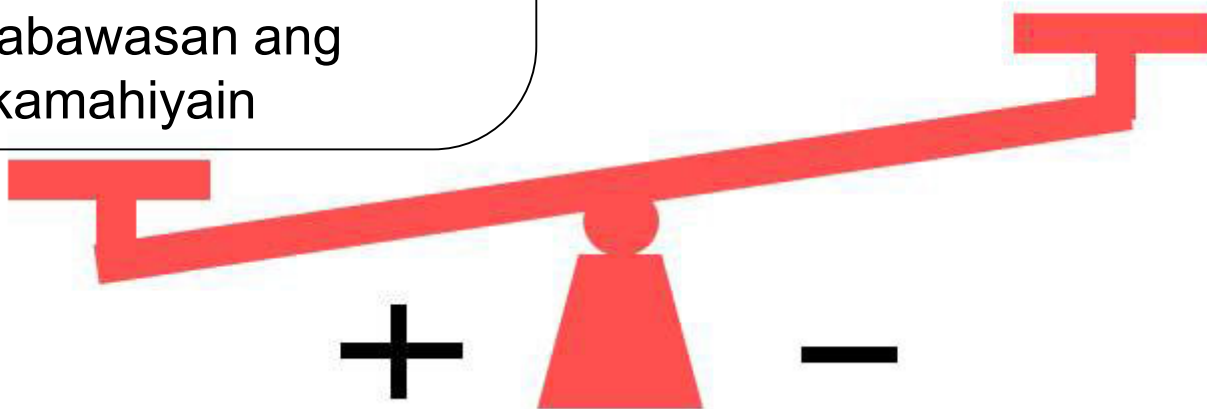
Mga Positibo at Negatibong Epekto ng Paggamit ng Shabu

Mga Positibo

- Lunas sa depresyon
- Pagtaas ng kumpiyansa sa sarili
- Kaginhawahan sa pagkabagot
- Pampahusay sa sex
- Nababawasan ang pagkamahiyain

Mga Negatibo

- Pagkagambala sa trabaho/pag-aaral
- Mga alalahanin sa relasyon
- Problemanang pinansiyal
- Simula na umasa ang katawan sa epekto ng droga

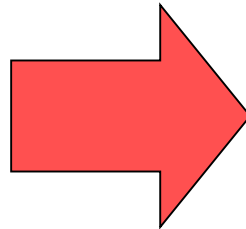

Proseso ng Pagkalulong – “Maintenance”/Pagpapanatili na Bahagi

Proseso ng Pagkasanay (Conditioning) sa pagkalulong

Mga Triggers

- Mga kasiyahan
- Paglabas tuwing Biyernes ng gabi
- Mga kaibigan
- Alak
- Katuwaan
- Mga sekswal at mapusok na sitwasyon

Mga Tugon

- Pag-iisip sa Shabu
- Sabik na paghihintay sa paggamit ng shabu
- Banayad na *physiological arousal*
- Pagdaan ng pananabik sa napipintong paggamit
- Panaka-nakang paggamit

Lakas ng Nakondisyon na Koneksyon: Katamtaman

Proseso ng Pagkalulong – “Maintenance”/Pagpapanatili na Bahagi Pag-develop o Pagbuo ng Masidhing Pag-iisip na Gumamit

Proseso ng Pagkalulong – “Maintenance”/Pagpapanatili na Bahagi

Pag-develop o Pagbuo ng “Cravings”/Giyang o Pagnanais gumamit

Pagpasok o
pagpunta sa
isang lugar o
pwesto

→ **Pagtugon ng
Katawan** → **Paggamit
ng Shabu** → **Epekto ng
Shabu**

↑ Pulso
↑ Paghinga
↑ Epekto ng
Adrenaline
↑ Sigla/Lakas
↑ “Tama” ng
Shabu

↑ Pulso
↑ Presyon
ng dugo
↑ Sigla/
Lakas

Ang Proseso ng Pagkalulong

1. “Introductory”/Panimulang bahagi
2. “Maintenance”/Pagpapanatili na Bahagi
3. “Disenchantment”/Pagkabagot na Bahagi
4. “Disaster”/Kasawian or Kabiguan na Bahagi

Tatalakayin sa susunod na sesyon